

INTERAKTIV ANNONS - EN ANNONS MED LÄNK TILL VAD DU VILL

ANNONSERA HOS OSS UNDER 2022 **FÖR 2500:-/ÅR** I: MALMÖ, LUND, LOMMA
LIMHAMN, / BUNKEFLO, VELLINGE/HÖLLVIKEN, STAFFANSTORP OCH HELSINGBORG. **S. B1**

INFO EXPRESS EN INTERAKTIV TIDNING

År 5 Nr.43 NOVEMBER-DECEMBER 2021, 24 SIDOR | SE MER PÅ www.infoexpress.se

PRIS: 20 SEK / FRIVILLIGT OM DEN DELAS UT I BREVLÅDAN!

COP26 har högt uppsatta mål - men var är flera nyckelaktörer?
"Resultatet av COP26 är en kompromiss. Det reflekterar intressen, motsägelser och politisk vilja i världen idag. Det är ett viktigt steg, men det är inte tillräckligt." **S.17**

Nordkorea: En man såg Squid Game och dömdes till dödsstraff
En smugglare som hade spelat upp den populära Netflixserien Squid Game dömdes till döden. **S.2**

#MeToo, Sarah Everard & Gabby Petito - Vad blev konsekvenserna?

Hur ser det ut för kvinnor efter en rad protester mot våld mot kvinnor och sexualbrott? Har situationen blivit bättre, har den förutsättningar att bli bättre eller är rörelserna bara en trend som syns och hörs i media under en viss tidsperiod? **S. 12-13**

Elektrisk slutspurt

IONIQ Electric GO! KONA Electric GO!

Just nu till oslagbara kampanjpriser

Just nu! Privatleasing:

IONIQ Electric
från **2 895 kr/mån***

KONA Electric
från **3 495 kr/mån***

Just nu finns IONIQ Electric GO! och KONA Electric GO! till fantastiska kampanjpriser med omgående leverans.

Läs mer och boka provkörning på hyundai.se

IONIQ Electric: 138 Wh/km, CO₂ 0 g/km (WLTP). KONA Electric: 147 Wh/km, CO₂ 0 g/km (WLTP). Bilarna på bilden är extrautrustade. Pris exkl. metalliclack inkl. moms. Vi reserverar oss för prisändringar och ev. tryckfel. Gäller bilar med modellårsbeteckning 2020 samt lagerbilar med omgående leverans t.o.m. 2021-06-30 så långt lagret räcker. *Baserat på 36 mån leasing, månadskostnader inkl. moms exkl. uppläggnings- och avavgift. Rörlig ränta. Max körsträcka 1 000 mil/år, övermil debiteras. Service ingår under avtalstiden max 4 500 mil. Klimatbonus inräknat i månadskostnaden. Sedvanlig kreditprövning sker. Inkl. assistans och service.

Hyundai Center Malmö AB

Hyundai Malmö
Agnesfridsvägen 129, 213 75 Malmö
Tlf. 040-55 26 40, info@mmcmalmo.se

Pris: 20 SEK

20 KR FRIVILLIGT OM DU
TYCKER OM INNEHÅLLET!
GÄLLER VID UTDELNING
Swish: 123 213 99 05 (X Solutions HB)

PRENUMERATION
200:-/12 UTGIVNINGAR

Köp direkt på
www.infoexpress.se

En man såg Squid Game och dömdes till dödsstraff

Bild: capture youtube

■ En smugglare som hade spelat upp den populära Netflixserien Squid Game dömdes till döden. Mannen hade visat serien till gymnasieelever i Nordkorea och fängslades sedan efter att anställda från myndigheter kom på eleverna och insåg att de tittade på den sydkoreanska serien, skriver Variety som tog del av uppgifter från Radio Free Asia (RFA). Den oberoende nyhetsförmedlaren RFA rapporterade även att serien hade smugglats vidare in i Nordkorea efter att ha smugglats in i Kina genom USB-minne och att smugglaren för-

väntas få ett dödsstraff av avrättningsvakterna. "En student som har köpt USB-minnet fick en dödsdom medan de andra sex studenterna som hade tittat på serien har dömts till fem år i arbetsläger. Lärarna och skoladministratörerna har förlorat sina arbeten och förväntas portas för att istället arbeta i avlägsna gruvor." Troligen straffas även lärarna och resterande skolpersonal på grund av den nordkoreanska mentaliteten som lyder "delaktighet och skuld genom association", dvs att man blir delvis skyldig till ett brott om man på något vis

associerar sig med den skyldige, enligt uppgifter från den nordkoreanska defektorn Yeonmi Park. Sedan december 2020 har Nordkorea röstat igenom lagstiftningen vid namn "Elimination of Reactionary Thought and Culture", dvs eliminering av reaktivt tankesätt och reaktiv kultur. Denna lag förbjuder inträde och spridning av kulturellt material som filmer, böcker, pjäser och musik från utlandet i staten. Lagstiftningen har mestadels uppstått för att förhindra att olika typer av media från Sydkorea

och USA sprids i landet och de som gör sig skyldiga till brottet genom att distribuera eller konsumera denna typ av material kommer att bestraffas enligt lag. Enligt rapporter har en man avrättats offentligt i april i år för att han har sålt CD-skivor och USB-minnen med sydkoreanskt material. Squid Game har väckt ilska i landet. En trolig orsak kan vara att serien porträtterar två nordkoreanska flyktingar som beskriver sin flykt från landet. I ett avsnitt av Squid Game kan man även följa en karaktär i serien, Kang Sae-byeok,

som är storsyster och tar hand om sin bror efter deras flykt. I serien beskriver hon hur pappan hade skjutits och avrättats vid gränsen och hur hennes mamma hade blivit tillfångatagen och bortförd till ett nordkoreanskt läger. Vidare kan man i ett avsnitt följa processen av att spåra, hitta och betala människosmugglare i Sydkorea för att få ut andra nordkoreaner, något som regimen säkert betraktar som information som måste döljas för invånarna.

Nordkoreansk propaganda har försökt tilldela

serien bilden av att vara "en sorglig verklighet av det sydkoreanska samhället" och reflektera detta i sin propaganda. RFA rapporterar även att det råder allmän ångest över gymnasieelevernas framtid och att fler människor kan dras in i undersökningen. Netflix finns inte tillgängligt i Kina, men Squid Game har piratiserats in i landet.

Info Express
hello@infoexpress.se

Källa: "Squid Game' Smuggler Sentenced to Death in North Korea", Variety, publicerad 2021

INFO/EXPRESS

X Solutions HB. Org nr: 969778-9353
Tidningschef/Ansvarig utgivare: Laurentiu Mihai
E-post: office@infoexpress.se
Distribution: X Solutions HB
Tryck: Pressgrannar AB, Linköping

Kontaktuppgifter

Webbsida: www.infoexpress.se
Redaktion: office@infoexpress.se
Prenumeration: hello@infoexpress.se
Annonsering: annonsering@infoexpress.se
Hälsa på: hello@infoexpress.se

20 KR. FRIVILLIGT OM DU TYCKER OM INNEHÅLLET! GÄLLER VID UTDELNING
Swish: 123 213 99 05
(X Solutions HB)

Allt material i tidningen lagras digitalt. För ej beställt material ansvaras ej. De som sänder in material anses medge till digital lagring och publicering.

Nya ENYAQ iV, vår helt eldrivna SUV – nu med fyrhjulsdraft.

LADDA UPP FÖR ÄVENTYR UTÖVER DET VANLIGA.

Uppliv allt naturen har att erbjuda med nya ENYAQ iV. Njut av en femsitsig SUV med en generös räckvidd som räcker till alla era intressen. Oavsett vart, oavsett hur, är det nu ni kan göra er redo, för äventyr utöver det vanliga. Välkommen in!

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

ŠKODA ENYAQ iV Sportline fr. 514 600 kr
Privatleasing fr. 5 345 kr/mån inkl. serviceavtal*

ŠKODA ENYAQ iV Sportline 4x4 fr. 612 900 kr
Privatleasing fr. 5 720 kr/mån inkl. serviceavtal*

ŠKODA ENYAQ iV80 4x4 fr. 595 300 kr
Privatleasing fr. 5 470 kr/mån inkl. serviceavtal*

ŠKODA Malmö

Agnesfridsv. 181. Tel: 040-670 13 00
ÖPPETTIDER: Vard 9-18, lördag-söndag 11-15

ŠKODA Lund

Gneisv. 6. Tel: 046-31 28 70
ÖPPETTIDER: Vard 9-18, lördag-söndag 11-14

Läs mer på skodamalmö.se

Räckvidd för ENYAQ iV 60 är upp till 411 km och för ENYAQ iV 80 upp till 531 km (WLTP). Räckvidd för ENYAQ SPORTLINE iV 60 är upp till 410 km och för ENYAQ SPORTLINE iV 80 upp till 523 km (WLTP). Räckvidd och elförbrukning baseras på uppskattade värden från körcykeln WLTP. Vald utrustning kan påverka räckvidd och energiförbrukning. *ŠKODA Privatleasing 36 mån inkl. serviceavtal, 1 000 mil/år, ingen särskild leasingavgift, garanterat restvärde. Övermil och onormalt slitage debiteras utöver leasingavgiften. Rörig ränta baserad på VWFS basränta sep 2021. Uppläggnings- och administrationsavgift tillkommer. Bilen på bilden är extrautrustad.

Trafikflyghögskolan blir Europas första auktoriserade drönarskola

Transportstyrelsen har certifierat Trafikflyghögskolan vid Lunds universitet som Sveriges och Europas första Auktoriserade Drönarskola (ADS). Ett nytt forskningsprojekt vid institutionen blir också att AI-träna drönare att snabbare hitta försvunna personer till havs och fjälls.

Trafikflyghögskolan är sedan tidigare certifierad flygskola, men nu utvecklar man verksamheten med att bli Sveriges och Europas första Auktoriserade Drönarskola (ADS), enligt en ny föreskrift för utbildnings- och flygverksamhet med drönare.

– Vi upplever att det finns en stor efterfrågan för inte minst uppdragsutbildning av framtidens fjärrpiloter, säger Johan Bergström, prefekt vid Trafikflyghögskolan.

Han säger att man ser hur hela drönarsektorn växer så att det knakar, med fler och fler samhällstillämpningar och aktörer. Flera av dessa aktörer vill bland annat kunna genomföra flygningar utom fjärrpilotens synhåll för exempelvis analys av stora skogsarealer.

– Dessa fjärrpiloter kommer vi nu att kunna utbild till den behörighet de

behöver för att genomföra dessa flygningar, säger Johan Bergström.

Högre, längre, tyngre och snabbare

Svenska fjärrpiloter kan själva sedan en tid tillbaka gå en utbildning och skriva ett prov på Transportstyrelsens hemsida för grundnivån i det nya regelverket: "Öppen kategori". Den nya auktoriseringen innebär att Lunds universitet nu har möjligheten att utbilda fjärrpiloter till nivån "Specifik kategori", vilket bland annat innebär möjligheter att flyga högre, längre, tyngre och snabbare än vad som är möjligt inom den öppna drönarkategorin.

– Specifik kategori innebär en högre risknivå än öppen och att det finns kvalificerade utbildningar för fjärrpiloter är viktigt för att hålla en hög flygsäkerhetsnivå. Det är också viktigt för drönaroperatörers möjligheter att framgångsrikt

kunna söka tillstånd för sin verksamhet, säger Joel Sköld, ansvarig för den teoretiska utbildningen av fjärrpiloter vid Trafikflyghögskolan.

– För oss är detta bara starten. Vi avser att i framtiden även kunna utbilda på den högsta kompetensnivån: "Certifierad kategori", som kommer att krävas vid exempelvis verksamhet med passagerare ombord, säger Rikard Tyllström, universitetsadjunkt och ansvarig för drönarverksamheten vid Trafikflyghögskolan.

Räddningsinsatser

Trafikflyghögskolan har också, tillsammans med aktörer som Sjöfartsverket och FOI, fått forskningsmedel för att utveckla ett nytt system för att med hjälp av artificiell intelligens koppla samman drönare som på ett mer effektivt sätt kan genomföra sök- och räddningsinsatser. Tekniken ska utvecklas i bland annat Ljungbyhed.

Trafikflyghögskolan blir Sveriges och Europas första Auktoriserade Drönarskola (ADS). I bakgrunden syns Rikard Tyllström. Källa: Lunds universitet

– Det vi bland annat vill göra inom projektet är att undersöka utformningen på ett modernt system för SAR (Search and Rescue). Det ska vara snabbare, smartare, mer effektivt och med bättre precision och samordning än dagens system, säger Johan Bergström.

AI-funktion

I dag skickar man främst ut bemannade helikoptrar och båtar vilket naturligtvis är mycket resurskrävande. Experiment finns med enskilda drönare, men tanken är att koppla

ihop drönare med varandra samt med bemannade system via en artificiellt intelligent funktion för att på så sätt kunna skapa en bättre lägesbild.

– Det kan handla om att lokalisera en förlist båt eller person som är vilse i fjällen, för att bemannade styrkor sedan ska kunna ta vid, berättar Johan Bergström.

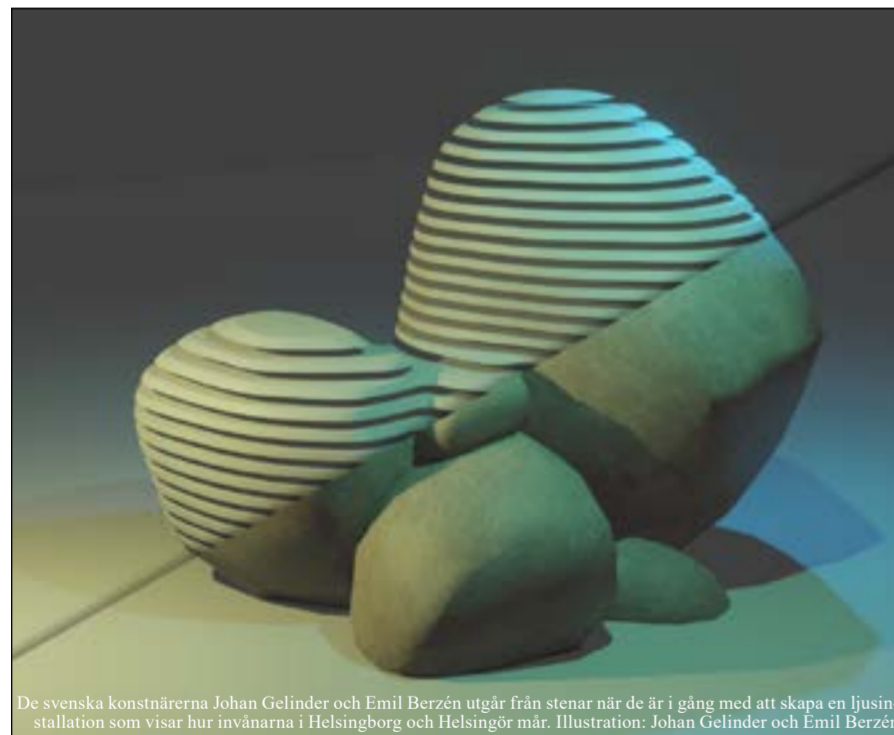
Målet är ett koncept som statliga aktörer (Sjöfartsverket, Polisen med flera) kan gå vidare med att utveckla till ett faktiskt sys-

tem. I projektet planeras ett antal demonstrationer som kommer att vara till sjöss, där man ska utveckla ett system av flera kommunicerande drönare som på egen hand ska kunna ge sig ut över havet för att söka efter nödställda.

Sök- och räddningsinsatser av detta slag rör typiskt hav eller fjällmiljöer, men man kan även tänka sig andra typer av områden.

Info Express
hello@infoexpress.se
Källa: Lund universitet

Nytt konstprojekt mäter hur Helsingborgs- och Helsingörborna mår

De svenska konstnärerna Johan Gelinder och Emil Berzén utgår från stenar när de är i gång med att skapa en ljusinstallation som visar hur invånarna i Helsingborg och Helsingör mår. Illustration: Johan Gelinder och Emil Berzén

– D Konstnärer från Danmark och Sverige samarbetar om ett projekt där 50 sensorer ska mäta humöret i de båda städerna i norra Öresund, genom faktorer som lufttryck, temperatur, luftfuktighet, partikelföreningar och bullernivåer. Samtidigt följer konstnärerna vad lokalinvånarna skriver i sociala medier. Resultatet ska sedan visu-

aliseras i form av en ljusinstallation som visar hur invånarna mår.

Initiativet till projektet har tagits av Helsingborgs stad och Helsingör kommun, som gjorde en gemensam utlysning. Från Danmark deltar konstnärgruppen Healthy Mind Tech som står för mätningarna, och från Sverige konstnärerna

Johan Gelinder och Emil Berzén som ska skapa ljusinstallationen. Syftet från kommunernas sida är bland annat att låta lokala kulturentreprenörer visa upp sig och få större erfarenhet, och att ge invånarna i städerna en ny upplevelse.

Info Express
hello@infoexpress.se
Källa: News Øresund

Dansk körkort-app finns nu tillgänglig i Sverige

Foto: News Øresund

– Danska gränspendlare som bor i Sverige har nyligen fått möjlighet att använda den populära danska digitala körkort-appen som sedan lanseringen för ett år sedan laddats ned över 1,6 miljoner gånger i Danmark. Tidigare har inte bosatta i Sverige kunnat nyttja den danska appen om de har svenska identifikationsnummer i App Store och Google Play. Efter önskemål från gränspendlare har

danska Digitaliseringsstyrelsen nyligen lanserat den danska körkort-appen även på Apples och Googles svenska plattformar. För att kunna upprätta ett digitalt körkort i appen krävs att man har ett giltigt danskt körkort och pass samt NemID/MitID. Det uppger Digitaliseringsstyrelsen. Körkort-appen fungerar som ett digitalt komplement till det fysiska körkortet innanför

Danmarks gränser och används bland annat som id-handling vid uthämtning av paket. I de svenska gränskontrollerna accepteras det digitala körkortet som legitimation eftersom det krävs ett giltigt danskt pass för att utfärda det, har den svenska gränspolisens tidigare uppgett till News Øresund.

Info Express
Källa: News Øresund

Öresundspendlare kan återigen arbeta hemifrån utan att socialförsäkringen flyttar mellan länderna

Undantaget från de vanliga socialförsäkringsreglerna för gränspendlare har återinförts. Det uppger Öresunddirekt. Undantaget innebär att Öresundspendlare som bor i Sverige fortsatt är socialförsäkrade i arbetslandet Danmark även om de arbetar hemifrån 25 procent eller mer – och vice versa. Undantaget infördes i början av coronapandemin, men slopades tidigt under

hösten efter att de båda länderna tagit bort sina rekommendationer om att arbeta hemifrån.

Efter ett tag bedömdes det dock som olämpligt att undantaget slopats och därför återinfördes det, enligt Öresunddirekt.

Undantaget gäller för närvarande fram till årsskiftet, och därefter kommer länderna att utvärdera om

det bör förlängas ytterligare.

Fakta: Socialförsäkring Om en person är socialförsäkrad i Sverige ska arbetsgivaren betala svenska arbetsgivaravgifter, oavsett om arbetsgivaren exempelvis finns i Danmark (och vice versa). Eftersom svenska arbetsgivaravgifter är mycket högre än de danska kräver många danska arbetsgi-

vare att Öresundspendlare måste arbeta minst 75 procent av arbetstiden i Danmark. Det är också vanligt att frågan tas upp i anställningsavtal för Öresundspendlare.

Socialförsäkringstillhörigheten avgör även bland annat i vilket lands a-kassa som personen ska vara medlem.

Info Express
Källa: News Øresund

Foto: News Øresund - Anna Palmehag

EU-kommissionen anser att inget fel begåtts kring miljökonsekvensutredning för halvön Lynetteholmen i Köpenhamn

– Planerna på en halvö i Öresund i Köpenhamns hamninlopp, som ska skydda Köpenhamn mot framtida stormfloder och ge plats till 35 000 nya bostäder, får delvis grönt ljus av EU-kommissionen. Miljörelsen hade lämnat in en klagomål till kommissionen om att miljökonsekvensutredningen för projektet var felaktig, eftersom den tog hänsyn till anläggandet av halvön men inte till bygget av en ny motorväg, metroförbindelse och till ny stadsutbyggnad. Sättet att utvärdera bara delar av ett

projekt kallas salami-metoden. Köpenhamns kommun menar, i ett pressmeddelande, att delar av projektet, som den kommande stadsutvecklingen på Lynetteholmen, ännu inte är beslutad om och att det är för tidigt att göra en miljökonsekvensutredning kring det. EU-kommissionen menar att det inte finns någon grund att gå vidare med klagomålet. Frågan ska även prövas i dansk domstol.

Info Express
hello@infoexpress.se
Källa: News Øresund

OBS! FINNS I LAGER OCH FÖR LEVERANS I ÅR!

FOCUS & MONDEO

Privatleasing:

FOCUS ACTIVE

fr 2 345 kr/mån*

JUST NU:
FRIA VINTERHJUL INGÅR!

Privatleasing:

MONDEO HYBRID

fr 2 999 kr/mån*

Bränsledeklaration blandad körning: Ford Focus Active 5.6-6.3/100 km, CO2 127-143g/km (WLTP) och Ford Mondeo Elhybrid 5.7-5.8/100 km, CO2 130-133g/km (WLTP) Miljöklass Euro 6d TEMP. Garanti gäller 5 år eller 10 000 mil. Månadskostnaden baserat på 1000 mil per år, max period 36 månader. Lokalt serviceavtal ingår. Kostnader för skatt och vinterhjul tillkommer. Gäller lagarbilar som är orderteknade av kund senast 31/12 2021. En rörlig leasingavgift, uppläggningskostnad 695 kr samt 60 kr i administrationsavgift tillkommer. Priset gäller endast vid finansiering via Ford Finans. Bilmärket på bilden kan vara extrautrustad. Med reservation för felskrivningar och prisändringar.

FordStore
HEDBERGS BIL

FordStore Hedbergs Bil, Hornyxegatan 16, Malmö. Öppet: Mån-Fre 9-18. Lör-Sön 11-15.
FordStore Hedbergs Bil, Ängelholmsvägen 1, Helsingborg. Öppet: Mån-Fre 10-18. Lör-Sön 11-15.
Hedbergs Bil, Södra Vägen 1, Lund. Öppet: Mån-Fre 10-18. Lör 11-15. **(STÅNGT I LUND SÖNDAGAR)**
Besök oss gärna på www.hedbergs.se eller Facebook!

Hög tid att öva skogsbrand

■ Det är bara en tidsfråga innan skogsbränder drabbar Sverige oftare än hittills. Det hävdar brandforskaren Enrico Ronchi som anser att det är dags att boenden i riskområden börjar öva evakuering.

Många svenskar bor nära skogsområden och allt fler vill ha naturen in på knuten. Närheten till vegetationen medför dock en risk som ännu inte finns på den mentala agendan hos särskilt många svenskar, vare sig de bor i lantlig miljö året runt eller endast under sommaren: risken att få möta en skogsbrand.

Låg beredskap
Kunskapen om vilken slags växtlighet som brinner lättare än annan, hur en brand sprider sig med hänsyn till exempelvis vind, temperatur och fukt är god i Sverige.

Beredskapen hos berörda kommuner och invånare att hantera en skogsbrand, såväl mentalt som praktiskt, är däremot inte lika välutvecklade. I vissa områden finns bara en väg för att ta sig ut ur samhället, vilket också ökar sårbarheten.

Den bilden förmedlar En-

rico Ronchi som är forskare i brandteknik vid Lunds universitet och deltar i flera internationella projekt som tittar på just detta: Hur ska utrymningsvägar från byn eller samhället se ut? Hur tränar man bäst invånarna så att så många liv som möjligt räddas och så att bebyggelse inte ska drabbas mer än nödvändigt?

– Vi måste oroa oss nu, inte när det väl händer, då är det för sent. Och det kommer hända, tyvärr, säger Enrico Ronchi.

Science fiction blev verklighet

Han drar en parallell till Kanada. När hans och hans kollegor i USA, UK och Kanada skickade in en ansökan för att öka evakueringsberedskap år 2016 med ett tänkt, hypotetiskt evakueringsscenario med 100 000 personer sa vissa att "detta är science fiction", "det kommer inte hända". Och så inträffade branden i Fort McMurray

senare samma år.

Idag har många invånare i Kanada och även i Australien, Kalifornien och delar av Sydeuropa tränats.

– De är mentalt förberedda och kan snabbt packa sin väska med rätt grejer, de ser alltid till att ha bilen tankad och har full koll på vilken väg som är bäst att ta. Har man ingen bil finns bussar eller andra offentliga transporter. Tyvärr är det så att de som dör i skogsbränder är de som inte är förberedda, säger Enrico Ronchi.

Träning som spel ökar engagemanget

Andra frågor handlar om utformningen av ett varningssystem och vem som ska utveckla det - kommunen eller MSB? Och vems ansvar är det se till att invånarna reagerar? Hur ska det praktiskt gå till? Dessa frågor man bör bolla vidare i, enligt Ronchi.

Bild: Pixabay

Själva träningen kan läggas upp på flera sätt.

– Våra erfarenheter hittills visar på att det är pedagogiskt bra att lägga till ett spelmoment. Det ökar engagemanget, säger Enrico Ronchi som tillsammans med kollegor vid avdelningen för Brandteknik utvecklar simuleringsspel för att åskådliggöra hur snabbt en brand sprider sig, hur lång tid

som behövs för evakuering eller hur evakuering med bil påverkas av rök.

Svårförutsägbart spridningsförlopp

Om katastrofen skulle vara ett faktum lägger Enrico Ronchi en brasklapp: En skogsbrand är en mer komplex process än andra naturkatastrofer såsom en storm eller översvämning på så sätt att spridningen är väldigt svårt att förut-

säga. En tändande gnista från branden kan spridas flera hundra kilometer och blossa upp någon helt annanstans. Det betyder att en kommun längre bort än den där en brand först börjar i slutändan kan bli mer drabbad.

Info Express
hello@infoexpress.se
Källa: Lunds universitet

Europaparlamentet vill se lösningar på de stigande energipriserna

■ Utsatta hushåll borde ges stöd för att klara av stigande energipriser, säger parlamentsledamöter

Under plenardebatten den 6 oktober betonade ledamöter det trängande behovet av att stödja EU-invånarna när gas- och elpriser når rekordnivåer.

– Det påverkar medborgare och det påverkar företag, särskilt små- och medelstora, som redan drabbats hårt av pandemin och pandemins ekonomiska konsekvenser, betonade Siegfried Muresan (EPP, Rumänien)

"Får inte underskatta prishocken"
Kommissionären för energi Kadri Simson, underströk vikten av att agera:

– Vi får inte underskatta prishocken. Den skadar våra medborgare, särskilt de mest sårbara hushållen, försvagar konkurrenskraften och ökar inflationen. Om den lämnas olöst är det risk att Europas återhämtning stannar. Det är ingen tvekan om att vi behöver ta politiska åtgärder. Europa har tagit sig igenom höga energipriser förr och har tacklat dem med hjälp av diversifiering av energikällor och marknadsinnovation, fortsatte hon.

Hon påpekade också att det inte är EU:s klimatpolitik som är orsaken till de stigande priserna, utan beroendet av importerade fossila bränslen.

Ledamöter vill se en förnybar och social energipolitik

För Philippe Lamberts (De gröna/Europeiska fria alliansen, Belgien) är situationen en väckarklocka. Det behövs en snabbare övergång till förnybara energikällor och mer solidaritet mellan EU:s länder:

– Medlemsländer måste svara med att använda skattemedel för att garantera och utöka sociala avgifter och hjälpa de mest utsatta hushållen. Förnybar och ren energi är dyrare att producera än smutsig och ojämlig energi. Om vi vill att alla kan ha råd att leva ett gott liv måste detta förändras. Utan social rättvisa kommer ingen energiomställning att ske och utan en omställning kommer vårt samhälle att kollapsa, sade han.

Manon Aubrey (Vänstern:GUE/NGL, Frank-

rike) påpekade att energi måste vara en resurs för allmänhetens bästa och måste vara tillgänglig för alla:

– Ni har förvandlat det till en produkt som vilken annan som ni spekulerar och gör vinst på. Det ska vara en grundläggande rättighet, inte en lyx, att kunna äta och värma sig, sade han.

Energi marknadsreformer
Iratxe García Pérez (S&D, Spanien) föreslog en ny utformning av den europeiska energimarknaden och betonade vikten av att ge minimitbehov för alla europeiska medborgare.

– Först måste kommissionen presentera en samordnad plan för medlemsländer närhelst energimarknaden överansträngs, så att vi har en verklig europeisk energiomställning. För det tredje behöver vi säkerställa ny välfungerande elmarknad.

Christophe Grudler (Renew Europe, Frankrike) menade att EU borde fokusera på tre områden för att lösa energifrågan: säkerställa

Ledamöterna debatterade stigande energipriser. Källa: Europaparlamentet

anläggningar för lagring av energi, en gemensam upphandling av gas och stödjande energi som tillverkas i Europa genom att reducera beroendet av fossila bränslen från andra länder och att snabbt reformera den europeiska energimarknaden, som inkluderar att stoppa kopplingen mellan gas och elpriser.

– Den europeiska marknaden behöver reformeras efter de nya klimatmålen, sammanfattade han.

Kritik mot ny energipolitik

Ledamöter var oeniga om klimatpolitikens roll för de stigande energipriserna. Representant för rådets ord-

förandeskap, slovenska utrikesministern Anže Logar:

– EU:s klimatpolitik och dess mål att minska användningen av fossilbränslen med 55 procent till 2033 är varken källan till de nuvarande energiproblemen eller en kortsiktig lösning. Långsiktigt kan utfasningen av koldioxid mildra fluktuerande energipriser och motverka energifattigdom. Under tiden borde utsatta hushåll få stöd av den sociala klimatfonden.

Joëlle Mélin (Identitet och demokrati, Frankrike) sade att fokus på förnybar energi kan leda till en ökande sårbarhet för marknaden:

Info Express
Källa: Europaparlamentet

METRO
A NEW TYPE

SUPERDRY® 冒險魂

Freakshow

WILLIAM MORRIS | LONDON

EMPORIO ARMANI

MICHAEL KOF

TRIPLE X

NEAR STOCKHOLM SINCE 1986

skaga
sweden 1948

SWAROVSKI

JULIA BACKER

CAT

HH
HELLY HANSEN

Ray-Ban
ESTABLISHED SINCE 1937

Barbour

VI GÖR PLATS FÖR NYHETER OCH LÄMNAR UPP TILL

80% RABATT

PÅ ALLA BÅGAR I BUTIKEN! PASSA PÅ ATT FYNDA!

 Glasögonmagasinet

Kvalitet och service till rätt pris

Malmö Södra Förstadsgatan 121 Telefon: 040-828 88

Lund Lilla Tvärgatan 7, Tel: 046-13 99 98 Landskrona Östergatan 12, Tel: 0418-41 18 30
Helsingborg Bruksgatan 25, Tel: 042-18 38 88

Angivna erbjudanden gäller t.o.m. 2022-01-09. För öppettider och info om vår hantering av Covid-19 se: www.glasogonmagasinet.se

ALLTID

halva priset på andra paret vid köp av kompletta glasögon!

Gäller billigaste paret och från samma recept.

Avgiftsfri delbetalning.

- ✓ Ingen uppläggningsavgift
- ✓ Ingen ränta
- ✓ Ingen aviavgift

Resurs Bank

Effektiv ränta vid 10 000 kr är 0% vid 10 månaders avbetalning.

ALLTID

kostnadsfri synundersökning vid köp av glasögon.

Värde 395:- Utförs av legitimerad optiker.

Joakim Boström, en av våra många duktiga optiker.

Biomarkör i blod förutspår typ 2-diabetes flera år före diagnos

■ En stor studie ledd från Lunds universitet har identifierat ett protein i blodet som kan förutse typ 2-diabetes upp till nitton år innan symptomen visar sig. Studien är publicerad i Nature Communications.

Bild/källa: Pixabay

Typ 2-diabetes är en ökande global epidemi, sex procent av världens befolkning lider av sjukdomen. Patienter med typ 2-diabetes diagnostiseras

i dag bara utifrån förhöjda blodglukosnivåer, "högt blodsocker". Risken att utveckla typ 2-diabetes kan ofta minskas genom att gå ned i vikt, äta hälsosamt

och motionera. Tidigt upptäckt kan även bidra till att minska följsjukdomar relaterade till diabetes.

– Vi fann att högre nivåer

av proteinet follistatin i blodcirkulationen är förknippade med om en person kommer att utveckla typ 2-diabetes eller inte, oberoende av andra kända riskfaktorer såsom ålder, BMI (body mass index), kost eller fysisk aktivitet. Fynden baseras på vår studie då vi följt 5 400 personer upp till 19 år före diagnos på två olika platser i Sverige och Finland, säger Yang De Marinis, forskare vid Lunds universitet och ansvarig för studien.

Ökar risken för fettlever
Studien beskriver även vad som händer i kroppen när nivån av follistatin i blodcirkulationen blir för hög. Follistatin är ett protein som huvudsakligen utsöndras från levern och är involverad i ämnesomsättningen. I kliniska och cellbiologiska studier fann forskarna att follistatin främjar nedbrytningen av fett i fettväven vilket leder till insulinresistens i

levern. Detta ökar i sin tur risken för fettlever och typ 2-diabetes.

För att undersöka vad som reglerar follistatinnivån i blodet utförde forskarna en så kallad genomvid associationsstudie (GWAS), en kartläggning av samtliga gener, på omkring 5 000 individer från Sverige, Storbritannien och Italien. De fann att nivån av follistatin är regleras av proteinet GCKR (glucokinase regulatory protein) som associeras med flera metabola egenskaper.

– Studien visar att follistatin har potential att bli den första biomarkören som kan förutse framtida typ 2-diabetes, och den ger oss en viktig pusselbit i förståelsen för mekanismerna som leder till sjukdomen, säger Yang De Marinis.

Diagnosverktyg baserat på AI
Nästa steg är att omsätta

resultaten i klinisk användning. Ett diagnosverktyg baserat på artificiell intelligens (AI) håller på att utvecklas av Lundoch Diagnostics, ett nystartat bioteknikföretag som ägs av Yang De Marinis. Företaget har ansökt om patent för att få ensamrätt till uppfinningen och kunna ta verktyget till den globala marknaden. Förhoppningen är att verktyget ska avläsa biomarkörer med hjälp av AI-algoritmer i ett enkelt blodprov, och resultera i en risk score som kan användas för att bedöma en patients framtida risk att utveckla typ 2-diabetes.

– Upptäckten ger oss en möjlighet att vidta åtgärder för att förhindra utvecklingen av typ 2-diabetes. Vår forskning kommer att fortsätta mot detta mål, avslutar Yang De Marinis.

Info Express
hello@infoexpress.se
Källa: Lunds universitet

Diabetesforskarnas samarbete kan bana väg för ny innovation

■ Metformin beskrivs ofta som en trotjänare för behandling av typ 2-diabetes, men alla blir inte hjälpta av läkemedlet. Forskare vid Lunds universitet har upptäckt en kombination av biomarkörer som kan förutsäga vilka personer som får nytta av behandlingen. Nu fortsätter arbetet med att bekräfta resultaten i en större patientgrupp, med målet att utveckla ett test som kan användas av sjukvården.

Läkemedlet metformin har använts för behandling av typ 2-diabetes under flera decennier. Metformin sänker blodsockret hos många patienter och kan förebygga följsjukdomar av diabetes. Men det är inte alla patienter som svarar på behandlingen och de riskerar därför att få förhöjda blodsockernivåer. En del patienter får biverkningar av metformin, som till exempel magproblem.

– Många patienter som får biverkningar lider i det tysta, helt i onödan. Det är viktigt att berätta för sin läkare eftersom det finns andra läkemedel att få, säger Mats Martinell, läkare och en av forskarna som ingår i Excellence of Diabetes Research in Sweden (EXODIAB), ett av Lunds universitets strategiska forskningsområden.

Stor respons

Vid Lunds universitet pågår ett forskningsprojekt som tar reda på vilka patienter som får nytta av metformin och vilka som bör få ett annat läkemedel. Forskningen har lett fram till upptäckten av en

kombination av biomarkörer, som med ett blodprov kan förutsäga vilka individer med typ 2-diabetes som kommer att ha nytta av läkemedlet och vilka som med hög sannolikhet kommer att få biverkningar. Studien publicerades i den vetenskapliga tidskriften Science Translational Medicine i september förra året.

– Jag har fått mycket respons och det är många med typ 2-diabetes som skriver till mig. I somras var det faktiskt en äldre herr som knackade på dörren till mitt sommarhus. Han hade googlat efter experter och hittat mitt namn. Han hade typ 2-diabetes och fick metformin, men mätte inte bra av läkemedlet och undrade vad han skulle göra, säger Charlotte Ling, professor i epigenetik vid Lunds universitet och en av huvudförfattarna till studien.

Upptäckt av epigenetiskt mönster

Tre befolkningsstudier utgjorde basen för upptäckten – Alla nya diabetiker i Skåne (ANDIS), Alla nya

diabetiker i Uppsala län (ANDiU) och Optimized program of personalized treatment of type 2 diabetes (OPTIMED) i Lettland. Totalt ingick 363 individer som nyligen hade fått typ 2-diabetes i studien. Forskarna undersökte blodsockernivåerna hos alla deltagare innan de började ta metformin och följde upp med nya mätningar ett och ett halvt år senare. Det var 121 personer som fick en tydligt god effekt av behandlingen, medan det var 91 individer som inte fick sänkta blodsockernivåer. Genom att mäta DNA-metyleringar i blodets celler hos deltagarna kunde forskarna upptäcka ett epigenetiskt mönster, som fungerade som en slags biomarkör. Metylering av DNA är en kemisk process som styr genernas funktion.

– Vi hittade en kombination av biomarkörer som gav en bra separation mellan den grupp som svarade väl på behandlingen med metformin och den som inte svarade väl, Charlotte Ling.

Charlotte Ling leder en forskargrupp inom epigenetik och diabetes vid Lunds universitet. Emma Nilsson och Jones Ofori är två av medlemmarna. Foto: Kenneth Ruona

Samarbete över universitetsgränserna
Mats Martinell är universitetslektor i allmänmedicin vid Uppsala universitet och projektledare för ANDiU i Uppsala. Han är även medförfattare till studien som publicerades i Science Translational Medicine.

– Jag är väldigt glad över att vår befolkningsstudie i Uppsala hjälpte våra forskarkolleger vid Lunds universitet. Vi behöver samla in prover från deltagare i olika geografiska områden för att ta fram den kunskap som behövs. Modern forskning sker inte på enskild forskares labb, utan i samarbete över universitetsgränserna. Tillgången till befolkningsstudier är avgörande för att vi ska kunna validera våra resultat. Det är grundbulten i all vetenskaplig metodik, säger Mats Martinell.

Stöd för forskningsprojektet
Många med typ 2-diabetes har frågat Charlotte Ling om det redan nu finns ett test de kan göra för att se om de kommer att bli hjälpta av metformin. Charlotte Ling har visserligen skickat in en ansökan om patent för sin upptäckt, men det återstår mycket arbete innan det kan komma ut en produkt på marknaden. Forskarna behöver undersöka om deras resultat stämmer i andra och större patientgrupper.

– Just nu söker vi med ljus och lykta efter patientkohorter som vi kan använda oss av för att validera våra resultat. Det är en utmaning eftersom vi behöver hitta patienter som har lämnat blodprov innan metformin sattes in. På sikt hoppas jag att forskningen kan bidra till utvecklingen av ett testkit som kan användas inom sjukvården för att testa

vilka som kommer att ha nytta av behandlingen, säger Charlotte Ling, som nyligen tilldelades omkring 700 000 kronor i medel av The European Foundation for the Study of Diabetes (EFSD) och Novo Nordisk Fonden för sitt forskningsprojekt inom precisionsmedicin.

Mats Martinell ser att det finns ett stort behov av nya innovationer inom vård och behandling för patienter med typ 2-diabetes.

Info Express
hello@infoexpress.se
Källa: Lunds universitet

Flygande bilar - eller andra fordon?

Bild: Capture youtube

Ett enkelt manövrerat och tillgängligt flygplan (för privatpersoner):

Nu är det möjligt att inte bara flyga utan även styra ett flygplan. Jetson har lanserat ett säkert, personligt och elektriskt luftfordon som privatpersoner kan köpa och flyga. Företaget startades år 2017 med syfte att "göra alla till piloter", enligt deras hemsida. Säkerheten är en prioritet och fordonet har bland annat:

1. Nödfunktioner och förmågan att kunna flygas utan en motor.
2. Förmågan att genom sensorer orientera sig bland terräng och undvika hinder.
3. Fallskärm som aktiveras snabbt.

Fordonet väger 86 kg och

kan styras av en pilot som inte väger mer än 95 kg under 20 minuters flygtid. Fordonet består av aluminium, innehåller ett litiumjonbatteri och laddtiden är en timme för ett uttag på 220V. Dess energieffekt är 88 kW.

Ett komplett luftfordon kostar 92 000 USD (ca 840 000 SEK) och kommer som ett delvis ihopsatt kit (bestående av två halvor) som man kan sätta ihop hemma när leveransen mottagits. Beställningen innehåller allt som behövs, även propeller och motorer, tillsammans med instruktioner. För att reservera en färdigbyggd

Jetson ONE modell krävs en handpenning på 22 000 USD (ca 201 000 SEK). Företaget räknar med att bygga 12 modeller till hösten 2022 med en produktion som startar sommaren 2022. Alla modeller är reserverade för 2022, men det återstår fortfarande tre modeller som är tillgängliga för reservation för 2023, eftersom företaget planerar att släppa 62 luftfordon då.

Flygande motorcyklar?

Luftfordon är inte de enda som kan flygas. Jetpack Aviation uppger att de är världens första tillverkare av flygande motorcyklar. De har två modeller

- Recreational Speeder och Military/Commercial Speeder. En Recreational Speeder kan bland annat köras i över 240 km/h i 10-22 minuter. Körtiden beror på förarens vikt. Motorcykeln kan landa och starta vertikalt varsomhelst. Den väger mindre än de flesta 125cc motorcyklar. Den är stabiliserad och kräver minimal träning för förare. Företaget satsar även på att bygga ytterligare två versioner av modellen: The Recreational Speeder: The Ultralight Version (UVS) och The Experimental Category Version (EVS). Den förstnämnda modellen kräver ingen speciell licens, utan bara träning på ett träningscenter som god-

käns av Jetpack Aviation. Den sistnämnda kräver en pilotlicens och träning på ett träningscenter och kommer inte med hastighetsbegränsningar.

Den andra typen av motorcykel kan också komma upp i hastigheter över 240 km/h, men har en längre körtid på 20-30 minuter. Den här modellen marknadsförs som ett sätt att snabbt nå fram med material, förmödenheter och last. Motorcykeln beskrivs även som en möjlighet att göra skillnad genom att fört fram sjukvårdspersonal och transportera skadade individer till säkerhet. Till skillnad från den föregående modellen kan den här

motorcykeln både styras av förare samt styras med hjälp av autopilot. Motorcykeln Recreational Speeder kostar 380 000 USD (motsvarande 3 480 000 SEK). Kostnaden för en Military/Commercial Speeder är oklar.

Av Bianca M.- Info Express
hello@infoexpress.se

Källor:
"Jetson - Personal Electric Vehicle", Jetson, jetsonaero.com
"Military/Commercial Speeder" och "Recreational Speeder", JetPack Aviation,

Hos Fritidscenter hittar ni Sveriges mest köpta husbilar & husvagnar.

FRITIDSCENTER.SE
HUSVAGN HUSBIL

TROLLHÄTTAN · GÖTEBORG · FALKENBERG · MALMÖ

Våra matvanor i snabb förändring

Måltidsordningen har alltid hängt samman med arbetslivet. Idén om frukost, lunch, och middag luckras upp när arbetsdagen för många blir mer utsträckt över tid, med mer småätande som en konsekvens. Det menar etnologen Håkan Jönsson. Källa: Pixabay

■ Vad och hur kommer vi att äta i framtiden? I takt med att människorna på jorden blir fler och odlingsytan krymper tilltar uppfinningsrikedomen. Enligt matetnologen Håkan Jönsson kommer livsmedel allt oftare tillverkas av sådant som vi idag kastar bort. När det gäller måltidsvanor befinner vi oss i en brytningstid.

Hade man sagt till någon som levde på 1950-talet hur många människor som skulle bo på jorden ett halvsekel senare, och att de allra flesta av dem skulle få mat för dagen, hade man nog inte blivit trodd.

Dagens livsmedelsförsörjning är, åtminstone ur det perspektivet, något av en framgångssaga.

Mer mat av avfall

Men klimatförändringar och befolkningsökning tvingar oss till att tillvarata jordens resurser effektivare och skonsammare än idag. Broccoli är ett exempel.

– Trots att hela plantan går att äta använder vi bara toppen. Resten plöjs ner i åkermarken igen,

säger Håkan Jönsson, docent i etnologi och lektor i livsmedelsteknologi vid Lunds universitet.

Genom att tillvarata sidostömmar, det vill säga sådant som idag lämnas därhän eller i bästa fall blir djurfoder, blir det möjligt för företag att såväl hitta nya intäkter som att signalera hållbart ansvarstagande.

Fallet med broccolin kan tyckas enkel att ändra på. I många andra fall krävs avancerad teknologi för att få till återvinningen.

”Idag läggs ett alldeles för stort ansvar på konsumenterna generellt.”

Bara på Lunds universitet pågår flera projekt. De

handlar bland annat om att vaska fram kolhydrater ur havrekli, aminosyror från rester från rapsoljetillverkningen och proteiner från svamp. Andra försöker göra livsmedel av potatisstärkelse eller av dranken från vodka-tillverkningen.

Lantbrukare avfärdas som särintresse Idén om cirkulära lösningar innebär delvis en återgång till det gamla jordbrukssamhället, då tillgång till begränsade resurser tvingade fram en hållbar fördelning mellan växter, foder och djur.

– Problemen uppstod när det gamla platsbundna bysamhället övergick till en nationell och internationell jordbruksmarknad.

De gamla principerna om cirkularitet ersattes inte av några nya.

Håkan Jönsson önskar att de som utformar regelverken idag skulle lyssna mer på lantbrukare.

– Som det är idag får jordbrukare anpassa sig väldigt mycket, inte utifrån sin egen kunskap om vad jorden kan bära, utan snarare vilka typer av bidrag som det finns att hämta i olika regelverk. Lantbrukare borde ges mer utrymme att experimentera, istället avfärdas de som ett särintresse.

”Fisk och växter kan odlas i hav och sjöar betydligt mer än idag” Några ”havsbrukare” har dock människan aldrig

– Fiskindustrin är till hög grad politiskt styrd, så den är relativt enkel att ställa om. Idag läggs ett alldeles för stort ansvar på konsumenterna generellt.

Mer småätande när arbetslivet förändras Mat handlar också hur och när vi äter. Måltidsordningen har alltid hängt samman med arbetslivet, förklarar Håkan Jönsson som menar att vi befinner oss mitt i ett skifte.

– I det gamla bondesamhället fanns en måltidsordning som såg annorlunda ut än den i industrisamhället.

Ordningen frukost, lunch och middag är uppbyggd efter åtta timmars arbetsdag och på att jobbet är en plats i närheten men inte i hemmet.

När det idag talas om ”frukostering” och ”grazing”, det vill säga småätande, är det ett resultat av att arbetsdagen blivit mer utsträckt över tid och på senare tid även inneburit en hel del hemarbete.

Måltidsgemenskapen behövs Digitaliseringen medför också att vi numera lever i många fler gemenskaper, vilka dessutom sällan är platsbundna.

De sociala formerna kring måltiderna har ännu inte satt sig. Varje generation behöver uppfinna nya former för att få till dem, ”anars blir vi olyckliga”, understryker Håkan Jönsson.

– Just nu befinner vi oss i en speciell situation när vi skall återanpassa oss efter pandemins påverkan på våra måltidsvanor. Info Express

Info Express hello@infoexpress.se Källa: Lunds universitet

Politiker borde ta ett mycket större ansvar att få till en mer hållbar fiskkonsumtion, anser Håkan Jönsson.

Forskning har gett bättre behandlingar mot prostatacancer

■ Varje år får omkring 10 000 män i Sverige diagnosen prostatacancer. Det gör den till vår vanligaste cancersjukdom. Under de senaste 15 åren har stora framsteg gjorts både vad gäller diagnostik och möjligheter till behandling.

– Prostatacancer kan se väldigt olika ut, man kan faktiskt säga att det är flera olika sjukdomar, säger Pär Stattin, professor i urologi samt registerhållare och ordförande för Nationella prostatacancerregistret.

Han har i sitt yrke följt utvecklingen inom prostatacancer vården på nära håll. Sedan han blev färdig urolog 1992 har metoderna för diagnostik och behandling med strålterapi, kirurgi och läkemedel utvecklats dramatiskt.

– Förr diagnostiserades en större andel män med avancerad cancer och vi behandlade faktiskt till del fel patienter under 90- och 00-talen – vi behandlade många män med lågriskcancer alltför aggressivt, säger han.

Lågriskcancer växer långsamt Med lågriskcancer menas en liten långsamväxande cancertumör och det kan gå flera decennier innan den ger symtom. Eftersom medianåldern vid diagnos av prostatacancer är 70 år betyder det att behandling i de flesta fall inte är

nödvändig eftersom merparten av männen aldrig kommer att hinna utveckla några symtom. Män som förväntas kunna leva länge med sin lågriskcancer kan följas med aktiv monitoring, det vill säga regelbundna kontroller. Vid tecken på att tumören börjar växa kan operation eller strålterapi erbjudas. Män som förväntas ha kort överlevnad på grund av att de har andra sjukdomar och hög ålder, följs noga upp och om cancer visar tecken på att börjar växa eller sprida sin satts bromsmedicin in i form av hormonbehandling.

Aggressiv cancer kräver behandling Riktigt elaktade tumörer kräver däremot alltid radikalare behandlingar. Vid aggressiv cancer som är begränsad till prostatan har metoderna förfinats. Idag används skonsam robotassisterad tithålskirurgi när prostata ska opereras bort. Strålbehandlingen har också utvecklats och nu ges allt mer fokuserad behandling med mindre biverkningar.

– En annan utveckling är att strålbehandlingen ges under kortare tid vilket är bra i synnerhet för patienter som bor långt från sjukhuset de behandlas på, säger Pär Stattin. Lokalt avancerad prostatacancer innebär att canceren spridit sig utanför prostatakapseln. Män med den diagnosen gavs sällan botande behandling i början på 2000-talet men här har en stark ökning skett. Idag får ungefär 80 procent av dessa män botande behandling, oftast med strålterapi kombinerat med hormonbehandling. I en studie från Uppsala universitet baserad på data i NPCR, som publicerades förra året visades att dödligheten i prostatacancer för män mellan 65 och 74 år med den här diagnosen halverats mellan år 2000 och 2016.

Bromsande hormonbehandling Hos ungefär 10 procent av männen med prostatacancer är canceren redan vid diagnostillfället spridd till skelettet. Fram till 2004 var den enda tillgängliga behandlingen i det stadiet

att sätta in hormonbehandling, oftast i form av GnRH-sprutor. Det sänker nivån av testosteron och bromsar därmed canceren. Trots låga testosteronnivåer börjar dock tumör-cellerna till slut växa, i det stadiet kallas canceren för kastrationsresistent. 2004 kom den första studien som visade att cellgiftsbehandling förlängde livet på män med kastrationsresistent prostatacancer. Sedan dess har många nya behandlingar utvecklats som förlänger livet vid spridd prostatacancer. Nu kan olika kombinationer av lokal strålbehandling, cytostatika och nya hormonbehandlingar ges tillsammans med GnRH redan vid diagnos.

Radioaktiva isotoper Radioaktiva isotoper som söker upp skelettmetastaser är en annan teknik som utvecklats under senare år för att behandla spridd prostatacancer. Radium-223 har visats förlänga livet på dessa män och det senaste tillskottet är behandling med lutetium-177.

– Detta är bara början på en utveckling som innebär att prostatacancer blir en sjukdom som oftast botas och om bot inte är möjlig kan patienten ändå leva i

många år med sjukdomen under kontroll och med god livskvalitet säger Pär Stattin. För att kunna upptäcka prostatacancer tidigt, redan innan den ger symtom, införs nu organiserad prostatacancer-testning (OPT), stegvis i Sverige. Det innebär att alla män i vissa åldersgrupper systematiskt erbjuds PSA-testning.

Fram till för ett par år sedan utreddes alla män med förhöjt PSA direkt med biopsi av prostata vilket resulterade i att alldeles för mycket lågriskcancer diagnostiserades. Nu rekommenderar Nationella vårdprogrammet att män med högt PSA först undersöks med magnetreson-

anstomografi (MRT) och om MRT visar misstanke på tumör tas biopsier. Är MRT däremot normal avslutas utredningen. – Det är alltså ett paradigmskifte på gång både vad gäller tidigdiagnostik och vad gäller behandling av spridd prostatacancer. I framtiden tror jag att vi snabbare kommer att kunna identifiera de män som verkligen behöver behandling och vi kommer att kunna skräddarsy behandlingen samtidigt som vi undviker att diagnostisera cancer som har låg risk att påverka mannens liv, säger Pär Stattin.

Info Express hello@infoexpress.se Källa: Uppsala universitet

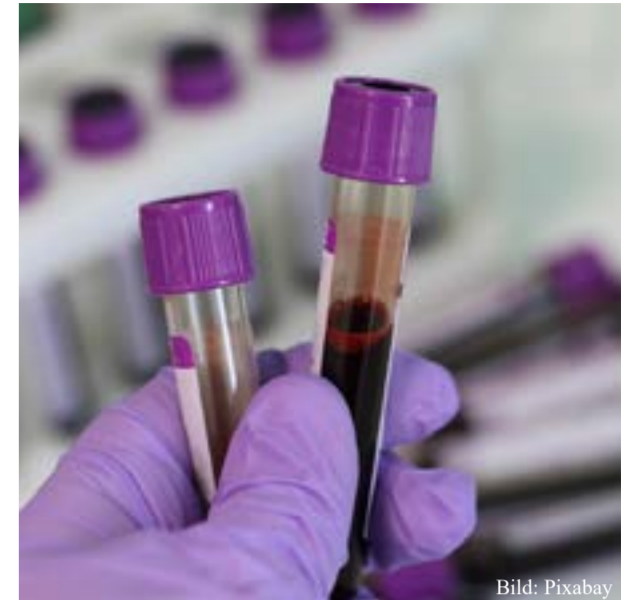

Bild: Pixabay

Info Express hello@infoexpress.se Källa: Uppsala universitet

Info Express hello@infoexpress.se Källa: Uppsala universitet

SKRÄDDERI & KEMTVÄTT

Experter på kemtvätt och reparationer av textil, skinn, päls, mocka, väskor sömnad.

KONTROLLERAT • AUKTORISERAT
KEMTVÄTT
TVÄTTERI • SKRÄDDERI

Djäknegatan 2, 211 35 Malmö | Tel: 040 611 67 33 | Mob: 076 167 0444 | E-post: info@milano-se.com | Webb: www.milano-se.com

Välkommen till Autoexperten!

Hos oss hittar du reservdelar, tillbehör och verktyg till din bil, lastbil, mc, husvagn eller båt.

Autoexperten i LUND
Nöbbelövs Mossväg 3, Lund
Tel. 046-30 57 30

Autoexperten i MALMÖ
Lundavägen 143, 212 24, Malmö
Tel. 040 - 21 03 30

Helt nya BAYON

Se världen från ett nytt perspektiv

Helt nya BAYON:

- Rymlig kupé
- Säkerhet i toppklass
- Låg ägandekostnad
- Alltid 5 års nybilsgaranti

Pris från **174 900 kr**

Privatleasing från 2 395 kr/mån

Sverigepremiär för helt nya BAYON

Helt nya BAYON är elegant, bekväm och rymlig – en modern crossover med upphöjd förarposition som ger dig stor frihetskänsla och fantastisk överblick av din omgivning. Perfekt för dig som är redo för nya perspektiv! Och tack vare klassledande säkerhets- och uppkopplingsfunktioner tillsammans med bränslebesparande mildhybridteknik är BAYON precis lika effektiv och trygg att köra som den ser ut att vara. På köpet ingår givetvis 5 års nybilsgaranti med fri körsträcka, så att du kan njuta av ett bekymmersfritt biläggande.

Välkommen att uppleva BAYON hos oss!

BAYON: 5,3-5,6 l/100 km, CO₂ 120-127 g/km (WLTP). Bilen på bilden visas med extrautrustning. Pris exkl. ev. metallclack. Vi reserverar oss för prisändringar och ev. tryckfel. Ovanstående privatleasingexempel gäller t.o.m. 2022-02-28 och är baserat på 36 mån leasing, månadskostnader inkl. moms exkl. uppläggnings- och avavgift. Rörlig ränta. Max körsträcka 1000 mil/år, övermil debiteras. Service ingår under avtalstiden max 3 000 mil. Sedvanlig kreditprövning sker.

Hyundai Center Malmö AB

Hyundai Malmö

Agnesfridsvägen 129, 213 75 Malmö
Tlf. 040-55 26 40, info@mmcmalmo.se

Öppettider

Mån-fre: 09.00 – 18.00
Lör: 11.00 – 15.00
Sön: 11.00 – 15.00